

A parlamenti helyzet.

— Munkaképes a Ház. — A kormány sikere. — Államférfiak nyilatkozata. — Khuen a király előtt. — Návay elnöksége. —

(Saját tudósítónktól.) A parlamenti béke mérleget munkapárti oldalról következőleg állítják fel.

A kormány elérte mindenekelőtt azt, hogy a technikai obstrukció megszűnik. Ezzel sikerült Hédervárynak a parlament munkaképességét helyreállítani.

További sikere a kormánynak, hogy biztosította a költségvetés elintézését, ugyszintén a közösügyi indemnítást, minek folytán januárban ex-lex állapotok zavarai semmiféle akciójának nem állják útját.

A kormány helyzetét erősíti továbbá az is, hogy erkölcsileg szinte képtelenségnek tűnik a visszatérés a technikai obstrukcióra, melylyel ugy a parlament, mint az egész ország közvéleménye betelt már s melynek zsákutcájából szabadulni nem egy obstrukciónak is bizonyára jól esik.

Héderváry az utolsó napokban az ország előtt nagyot nőtt. A legnagyobb bonyodalmak közepette a dolgokat olyan biztos nyugalommal, annyi előrelátással és annyi nobilitással intézte, hogy a politikai siker tulajdonképpen az ő nevéhez fűződik, — de az ellenzéki pártvezéreknek és köztük mindenekelőtt Andrássy Gyula grófnak belátása is méltó a dicséretre.

A magyar parlamentnek ma szép napja volt, ideje is volt már, hogy a hónapok óta tartó szégyenletes stagnáció után a maga nemzeti missziójának magaslatára emeljék.

A mai nap történetét a következőkben foglathatjuk össze:

Tanácskozás a föltételekről.

Héderváry Károly gróf miniszterelnöknél ma reggel kilenc órakor a miniszterelnöki palotában látogatást tett Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc és Szerényi József. Az államférfiak mintegy negyed órai tanácskozást folytattak, aztán a képviselőházba mentek. A miniszterelnököt a Házban Návay Lajos és Kabós Ferenc alelnökök keresték fel, azután Héderváry gróf Lukács pénzügyminiszterrel és Berzeviczy Alberttel tanácskozott.

Ezalatt Andrássy Gyula gróf és Kossuth Ferenc közölték Justh Gyulával és Károlyi József gróffal a megegyezés föltételeit s a függetlenségi vezérek az ellenzéki pártokhoz tartozó képviselőket még tíz órakor nyomban közös értekezletre hívták össze az egyik jegyzői irodába. Az értekezleten megjelentek Kossuth Ferenc, Justh Gyula, Apponyi Albert gróf Batthyány Tivadar gróf, Décs Zoltán és a függetlenségi képviselők közül körülbelül nyolcvan.

Kossuth Ferenc szólalt fel először. Azért jöttünk össze — ugymond — mert tegnapról mára akciósabadságunk feláldozása nélkül sikerült a kormánynyal megállapodást létesíteni a parlamenti fegyverszünet érdekében.

Justh Gyula kijelentete, hogy maga és pártja részéről hozzájárul a proposíciókhoz, de annak hangoztatásával, hogy az nem jelenti a végleges békét, csak a fegyverszünetet. A költségvetés elintézése utánra pedig főtartják teljes akció-sabadságukat. A megállapodáshoz annál inkább hozzájárul, mert a kormánytól garanciát kaptak arra, hogy Tisza elnökjelöltségét elejtik s helyette a többség más jelölt személyében állapodik meg. Garanciát kaptak arra is, hogy az új elnök a házszabályokat csak az eddigi értelmezés szerint kezelheti.

Az értekezlet egyhanguan elfogadta az előterjesztett megállapodást. Kabós Ferenc al-

elnök csak azután nyitotta meg tizenegy órakor az ülést, mikor a proposíciók elfogadásáról értesült.

A képviselőház üléséről, ahol Berzeviczy Albert lemondását tudomásul vették s Héderváry Károly gróf miniszterelnök a kormány részéről is enuniciálta a fegyverszünetet, külön tudósításban szólnunk.

Az ülés után Héderváry Károly gróf miniszterelnök képviselőházi fogadótermében értekezlet volt, amelyen a miniszterelnökön kívül Kossuth Ferenc, Justh Gyula, Andrássy Gyula gróf és Návay Lajos, a képviselőház alelnöke vett részt. Az értekezlet után, a mely félóra hosszát tartott, Héderváry Károly gróf miniszterelnök Tisza István gróf, Láng Lajos báró, Vojnits István báró és Szerényi József látogatását fogadta.

A megegyezés hírére a Házban pártkülönbség nélkül nagy örömmel és megkönnyebbüléssel fogadták. Kialakult az a nézet, hogy Tisza István grófnak is igen nagy szerepe volt a béke megteremtésében.

Khuen a király előtt.

Budapestről telefonálják: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap Bécsbe utazik és külön kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

A magyar miniszterelnök a mai parlamenti helyzetről tesz jelentést a királynak.

Návay Lajos elnökjelölt.

A nemzeti munkapárt helyiségeiben ma este rendkívül népes és lelkes értekezlet volt, melyen több miniszter is megjelent. Általában örömmel tárgyalták a politikai fordulatot és bizalommal várják a parlamenti működést.

A ma esti értekezlet igazi célja az volt, hogy a munkapárt egységesen megállapodjon az új házelnök személyében. Egyhangú lelkesedéssel kimondották, hogy a munkapárt Návay Lajos elnökségét pártolja s a holnapi elnökválasztás sorsa ezzel el is dőlt, Návay Lajos megválasztása bizonyos.

Nyilatkozatok a békéről.

Lukács László ezeket mondotta: Mindenekelőtt azért örülök a fordulatnak, mert Tisza Istvánt nem kellett belevinni az elnökségbe, ami főleg abból a szempontból volt aggodalmas, hogy a felkorbácsolt szenvedélyek olyan helyzetbe sodorhatták volna Tiszát, amelyben presztízse esetleg csorbát szenvedett volna.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni annak a nagy előnyét, hogy költségvetés lesz, mert számos szükségletet az eddigieknél még nagyobb mértékben kell fedezni. Számos érdek kör várta és várja a költségvetést, s ezeknek csalódást okozni nem lett volna kellemes. Különben nemsokára néhány nagyjelentőségű törvényjavaslatot hozunk, amelyek szintén általános megelégedést fognak kelteni. A gyufamonopóliumról még nem lehet szó.

Návay Lajos: Mondanom sem kell, hogy igen örvendek a létrejött fegyverszünetnek. Nekem mindig az volt az álláspontom, hogy ne azokat a szempontokat élesítsük ki, amelyek bennünket elválasztanak, hanem azokat, amelyek bennünket összekötnek.

Kabós Ferenc: Három héttel ezelőtt megmondottam, hogy csakis így jöhet létre a béke és csakis Tisza István nélkül.

Vojnits István báró: A munkapárt örömmel látja a fegyverszünet megkötését, mert mindig az volt az álláspontja, hogy a házszabályokat másként, mint a legszigorubb törvényességgel kezelni nem szabad. A létrejött fegyverszünet ezt mozdítja elő és annak a munkapárt csak örülhet.

Andrássy Gyula gróf: A kezdeményezés dicsőségét nem vindikálom magamnak, az a dolog természetében rejlik. A béke és a bud-

get meg van. Meg kell különben jegyeznem, hogy Tisza István kijelentette nekem, hogy azt az impotens szót nem rám értette, csak arra vonatkoztatta, hogy én adok a többségnek olyan tanácsot, amely a politikai tehetlenséget és passzivitást eredményezi. Erre újra szent lett közöttünk a béke.

Kossuth Ferenc: Örülök, hogy az ad hoc béke sikerült. Magam is sokat fáradoztam érdekében és bármi történt is, türelmemet soha egy pillanatra sem vesztettem el; meg voltam arról győződve, hogy előbb-utóbbi találkoznunk kell az országgal érdekében.

Justh Gyula: Nem békét kötöttek a pártok, hanem egyelőre csak fegyverszünetet. Békéről majd csak akkor lehet beszélni, ha a választói jogra és a véderőreformra vonatkozó követeléseinkre nézve is hasonló megegyezés jön majd létre köztünk és a kormány között. Ma egyelőre csak fegyverszünet van abból a célból, hogy a költségvetés tárgyalása lehetővé tétessék és az ország budgethez jusson s ezzel az ex-lex állapot minden kellemetlensége eltűnjék. A fegyverszünet két havi vitára kötelez bennünket a véderőjavaslat tárgyalásánál.

Károlyi Mihály gróf: Természetesen örülök a békének viszont annak is örülök, hogy Tisza személye meg lett kimélve az új elnökséggel járható kellemetlenségektől.

Zichy Aladár gróf: A kormány már hamarabb és olesóbban is megkaphatta volna ezt a békét, mert már 3—3 napos váltakozó tárgyalást is ajánlottak neki. Ebbe is belement volna az ellenzék, a kormány pedig most kénytelen volt egy 2—4 napos tárgyalásba belemenni.

Décs Zoltán: A békeföltételek a Kossuth-pártot teljesen kielégítik és azt hiszem, ki fogják elégíteni az országot is.

A szegedi ügyvédek sztrájkja.

— Nyilatkozatok a mozgalomról. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország legutóbbi számában megírtuk, hogy a szegedi ügyvédek a tömeges ingyenes jogvédelem miatt sztrájkra készülnek. Az impulzust ehhez a mozgalomhoz az a nagyarányú bűnügyi főtárgyalás adta meg, amelyet december 14-én tárgyal a szegedi törvényszék. Ebben a bűnügyben Kovács Máté és tizenöt társa pénzhamisítással van vádolva. A főtárgyalási elnök megkereste a szegedi ügyvédi kamarát, hogy a tizenhat vádlott részére rendeljen ki ugyanannyi védőt, miután a vádlottak között érdekellentét állapítható meg. A kamara — a bűnvádi perrendtartás értelmében — a megkeresést kénytelen-kelletlen fogantatosította és a monstrebűnűkhöz védőül kirendelte Kálmán Oszkár dr, Huszár János dr, Körösi Ignác dr, Kövessy Gyula, Lippay Lajos dr, Malina Lajos dr, Pártos Ernő dr, Pap Róbert dr, Pisztor Egon dr, Rainer Agost dr, Sőregi Mátyás dr, Szakács József dr, Szász Hugó dr, Székely Vilmos dr, Szücs József dr és Kovács Antal dr ügyvédek.

Ez a jogvédelem mind a tizenhat ügyvéd részéről ingyenes. A tárgyalás előreláthatólag egy hétig fog tartani. A tárgyalás idejében a kirendelt ügyvédek le vannak kötve az ingyen teljesítendő védői tisztséggel, egy hétig nem foglalkozhatnak az irodájukkal, nem értekezhetnek az ügyfeleikkel. Más tárgyalásaikat kénytelen helyettesekre bízni, az ügyek elintézése jórészt halasztást szenved, ami igen gvakran az ügyfelek érdekeinek sérelmére történik.

Az ügyvédek már évek óta panaszkodnak a tömeges ingyenes jogvédelem miatt. A szegedi ügyvédi kamara is az igazságügy-miniszterhez intézett évi jelentéseiben panaszolta, hogy a bírósági ügyforgalom nagyarányú emelkedésével a kamara tagjai a folytonosan szaporodó ingyenes ügyvédi ténykedéseket nem tudják, illetve csak egyéb, díjazott munkáik rovására képesek